

เยาวชนพลังบวก+

สนุก-เรียนรู้-สร้างสรรค์
สื่อสาร-เป็นสุข

Youth Drama Plus

9
+
จิตอาสา
พลังแผ่นดิน
ทำดี ได้ทุกวัน เริ่มตั้งวันนี้

12
+

สุขสร้างได้

ด้วยศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา
รากเหง้าชุมชน สื่อดิจิทัล ภูมิทัศน์

15
+

"นม" แปลงร่าง
สร้างอาชีพให้ชุมชน

18
+

"งานจิ๋ว" "เทกระจาด"
ประเพณีในท่าพระ
จ.ขอนแก่น

เปิดบ้าน... ศิลปะสร้างสุข

สวัสดีชาวเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมทุกท่าน ปีใหม่นี้ขอให้มีความสุขดี ๆ เข้ามาในชีวิต ขอให้ทุกท่านประสบความสำเร็จในทุกสิ่งอันที่วาดหวังและตั้งใจ ที่สำคัญที่สุด ขอให้การขับเคลื่อนสื่อศิลปวัฒนธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและชุมชนของเราบรรลุตามเป้าประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

สำหรับเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสานในช่วงปี 2560 ที่ผ่านมา เราได้ขับเคลื่อนงานด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการลงมือปฏิบัติการในพื้นที่ “สาวะถีเมืองสามดีวิถีสุขลิขินโขมไคเตล” ณ ชุมชนสาวะถี ตำบลสาวะถี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่เครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสานของเรา ได้ใช้เป็นที่กลางในการขับเคลื่อนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมร่วมกัน ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น มีการก่อเกิดวงกลมสามดีของร้อยปี จากโรงเรียนประถมศึกษาร้อยปีโรงเรียนสาวะถีราษฎร์รังสฤษดิ์ และหนึ่งประโยชน์เรื่องลิขิน จากโรงเรียนสาวะถีพิทยสรรพและได้มีโอกาสนำเอาผลงานไปร่วมแสดงโชว์แลกเปลี่ยนที่งานพิพิธบางลำพูเมื่อช่วงเดือนกันยายนที่ผ่านมา

นอกจากนั้นเครือข่ายของเรายังได้ขับเคลื่อนโครงการ ปลูกใจเมือง หรือ สปาร์คยู (Spark U) ที่ได้เปลี่ยนแปลงหลายสิ่งอย่างเพื่อให้เกิดความคิดขึ้น ชุมชนดีขึ้น ทำให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อเด็กและเยาวชน รวมไปถึงการก่อเกิดนักสื่อสารสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอเรื่องราวดี ๆ ของบ้านตัวเองผ่านการสื่อสารที่หลากหลายและสร้างสรรค์ให้คนภายนอกได้รับรู้ ต่อไปหลายปีแล้ว 4.0 และพลเมืองตื่นรู้ ตามเป้าหมายหลักของแผนงานฯ

รวมไปถึงการพัฒนาคุณภาพของเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสานที่มีสมาชิกอยู่ 9 องค์กร ซึ่งแต่ละองค์กรได้ขับเคลื่อนงานด้านสื่อสร้างสรรค์ของตนเอง จนได้รับการยอมรับในวงกว้างและเกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชนจังหวัดของตนเองอย่างเข้มแข็งทางเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสานของเรา จึงหวังจะขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพขององค์กรทั้ง 9 องค์กรของเรา ให้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อให้สมาชิกในองค์กรรวมถึงประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ มีความเข้มแข็งในการพึ่งตนเองได้ ทั้งเรื่องรายได้ การจัดการองค์ความรู้ เทียบเท่าคณะวิชาต่างๆ ในมหาวิทยาลัย และเป็นพื้นที่ที่จะให้ผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้ร่วมกันได้ในนามของ “มหาลัยภูมิปัญญาอีสาน” ซึ่งมีพระครูบุญชยการ เจ้าอาวาสวัดไชยศรี และ เจ้าคณะตำบลสาวะถี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พระนักพัฒนาเป็นที่ปรึกษา

หัวใจหลักในการทำงานของเรา คือหวังใช้สื่อศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละองค์กรพื้นที่ที่มีอยู่ ครอบคลุมและเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมชุมชนของตนเองได้ อย่างน้อยเป็นการสืบสาน ต่อยอด และพัฒนาสื่อศิลปวัฒนธรรมต่างๆ เหล่านี้ให้มีคุณค่า และได้รับการยอมรับจากสมาชิกในสังคมนั้นๆ ได้ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่สื่อศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นจะไม่เลือนหายไป

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ทั้งเรื่องราวของหมอลำ หุ่นกระต๊อบข้าว สรภัญญะหนังประโยชน์ ฯลฯ ยังอยู่ในหัวใจของคนที่นี่เริ่มสร้างสรรค์ พร้อมถูกส่งต่อสู่มือของเยาวชนคนรุ่นใหม่อย่างสง่างาม นี่คือการสำเร็จที่ตั้งเอาไว้ และเป็นก้าวสำคัญในการเดินต่อบนถนนสายสื่อศิลปวัฒนธรรมนี้

และนี่คือสิ่งที่พวกเราได้ร่วมกันลงแรง ลงใจ และสร้างสรรค์ในห้วงปี 2560 ที่ผ่านมา พร้อมกับการวางใจที่จะก้าวไปในปี ที่ขับเคลื่อนให้เครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสานของเรา เป็นเสมือนพื้นที่ส่วนกลางในการจัดการและออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้อีก

โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แต่ละองค์กรเรามีอยู่ นำเสนอให้คนภายนอกได้เห็น พร้อมกับจัดเตรียมความพร้อมเพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหวังให้องค์ความรู้ที่มีอยู่ได้ถูกนำไปใช้ เผยแพร่สืบสาน ในวงกว้าง

โดยหวังว่าสักวันหนึ่งสิ่งที่พวกเราได้ออกแบบร่างเอาไว้จะกลายเป็นอีกข้อสำคัญที่จะมีส่วนสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กระจัดกระจาย ได้ถูก

รวบรวมและเป็นคัมภีร์ภูมิปัญญา ที่ถูกนำไปต่อยอดเป็นมรดกวัฒนธรรมในอนาคต และนอกจากจุดสารศิลปสร้างสุขฉบับนี้ จะได้พบกับงานต่างๆ ภายใต้การทำงานในหลายพื้นที่ทั้ง 4 ภาคของเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสานแล้ว ยังมีเนื้อหาจากกิจกรรมจากเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนภาคอื่นๆ อีกด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถอ่านได้ในฉบับที่รับรอ่านว่าได้อ่านแล้วจะอึ้งใจแน่นอน

สวัสดิ์ปีใหม่ 2561 ...

สุมาลี สุวรรณกร

ประธานเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน

CONTENTS

เรื่อง

เปิดบ้านศิลปะสร้างสุข
เรื่องเด่นประจำฉบับ

เยาวชนพลังบวก +

สนุก-เรียนรู้-สร้างสรรค์-สื่อสาร-เป็นสุข

ส่งต่อความสุข

จิตอาสาพลังแผ่นดิน

ทำดี ทำได้ทุกวัน เริ่มต้นวันนี้

สื่อศิลปะสร้างสุข

สุขสร้างได้ ด้วยศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา
รากเหง้าชุมชน สื่อดิจิทัล หนังสือนิทาน

บอกกล่าวเล่าสุข

“นม” แปลงร่าง สร้างอาชีพให้ชุมชน

เก็บสุขมาเล่า

งานจิ๋ว “เทกระเจาด์”

เทศกาล ประเพณีในท่าพระ จ.ขอนแก่น

เก็บตกมาฝาก

ศิลปะสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย
ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน

โอบัญญาประลองปัญญา

ร่วมแฮช “ความคิด”

หน้า

2

4

9

4

12

12

15

18

20

23

9

15

20

18

ใบสมัครสมาชิกจุลสารศิลปะสร้างสุข

กรุณากรอรายละเอียดให้ครบทุกข้อ

(ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อหน่วยงานของท่าน.....

เบอร์โทรศัพท์.....เบอร์แฟกซ์.....อีเมล.....

ที่อยู่เพื่อจัดส่ง.....เลขที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

(สามารถถ่ายสำเนาได้)

กรอกรายละเอียดแล้วกรุณาส่งกลับมาที่ แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. เลขที่ 979/118 ชั้น 34
อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 หรือ โทร. 02-298-0988-9

๑ ร่มใจรับผิงผอง ร่มกอดมู
 ร่มรับรัฐดูแล (แก้มีชัย)
 ๑๑ เหนือสุดรั้วสร้างสรรม ร่มนำพา
 ร่มมีชัย ปฏิรูป ประเทงไทย
 ใจทรวงใจผิงใจ เป็นใจมั่น
 กันทุกอันเป็นอันดี ในมีใหม่
 เสมอปลั่ง เสมอจ๋า ประเทงชัย

สังกตวิมลวิมลวิมล วิมลวิมลวิมลวิมล

Signature

▶ กวีโดย อาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
 ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ประจำปีพุทธศักราช 2536
 และประธานมูลนิธิสร้างเสริมศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน

สวัสดีปีใหม่ 2561

สวัสดีปีใหม่ 2561 เริ่มก้าวเข้าสู่ศักราชใหม่ หลากๆ คนคงได้ตั้งเป้าหมายในชีวิตกันไว้บ้างแล้วว่าในปีใหม่นี้จะมีจุดหมายใหม่ในชีวิตว่าอย่างไรกันบ้าง...

ที่ผ่านมาปีใหม่มักจะเป็นช่วงเวลาแห่งจุดหมายสำหรับอะไรใหม่ๆ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นก็ทั้งดีและร้าย มีตั้งแต่เรื่องเล็กๆ ไปจนถึงเรื่องใหญ่ๆ

แต่ไม่ว่าใครจะตั้งใจว่าอย่างไร... เราก็คือเป็นหนึ่งในกำลังใจให้ทำในสิ่งที่ตั้งใจนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี... และมีแรงผลักดันทำให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป...

และเป็นประจำเหมือนเช่นทุกปีเมื่อถึงเทศกาลปีใหม่ ทุกคนได้อยู่

กับครอบครัวเพื่อเฉลิมฉลองวันใหม่ร่วมกับคนที่รักเสร็จสิ้นไป ต่อไปก็ต้องคราวที่เด็กๆ จะได้มีความสุขในวันของพวกเขาบ้างเพราะทุกคนย่อมเคยผ่านชีวิตในวันเด็กมาแล้ว และอาจจะเคยผ่านกิจกรรมในวันมหัศจรรย์ของเด็กๆ วันนี้นั้นคือ "วันเด็กแห่งชาติ" ที่ถูกกำหนดให้ตรงกับวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคมของทุกปี และวันเด็ก 2561 ตรงกับวันเสาร์ ที่ 13 มกราคม เชื่อว่าหากคุณมีความสุขในวันเด็กอย่างใดลูกๆ หลานๆ ก็ต้องมีความสุขในวันเด็กของทุกๆ ปีแน่นอน ซึ่งแม้จะจัดเพียงปีละครั้ง แต่การที่เด็กๆ ได้มีวันหยุดแห่งความสุขของตัวเองย่อมทำให้เกิดผลดี และอาจเป็นแนวทางที่ชี้ให้พวกเขาเหล่านั้นเห็นสิ่งดีๆ และจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตต่อไปได้

คำขวัญ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑

รู้คิด รู้เท่าทัน สร้างสรรค์เทคโนโลยี

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

วันเด็ก แห่งชาติ

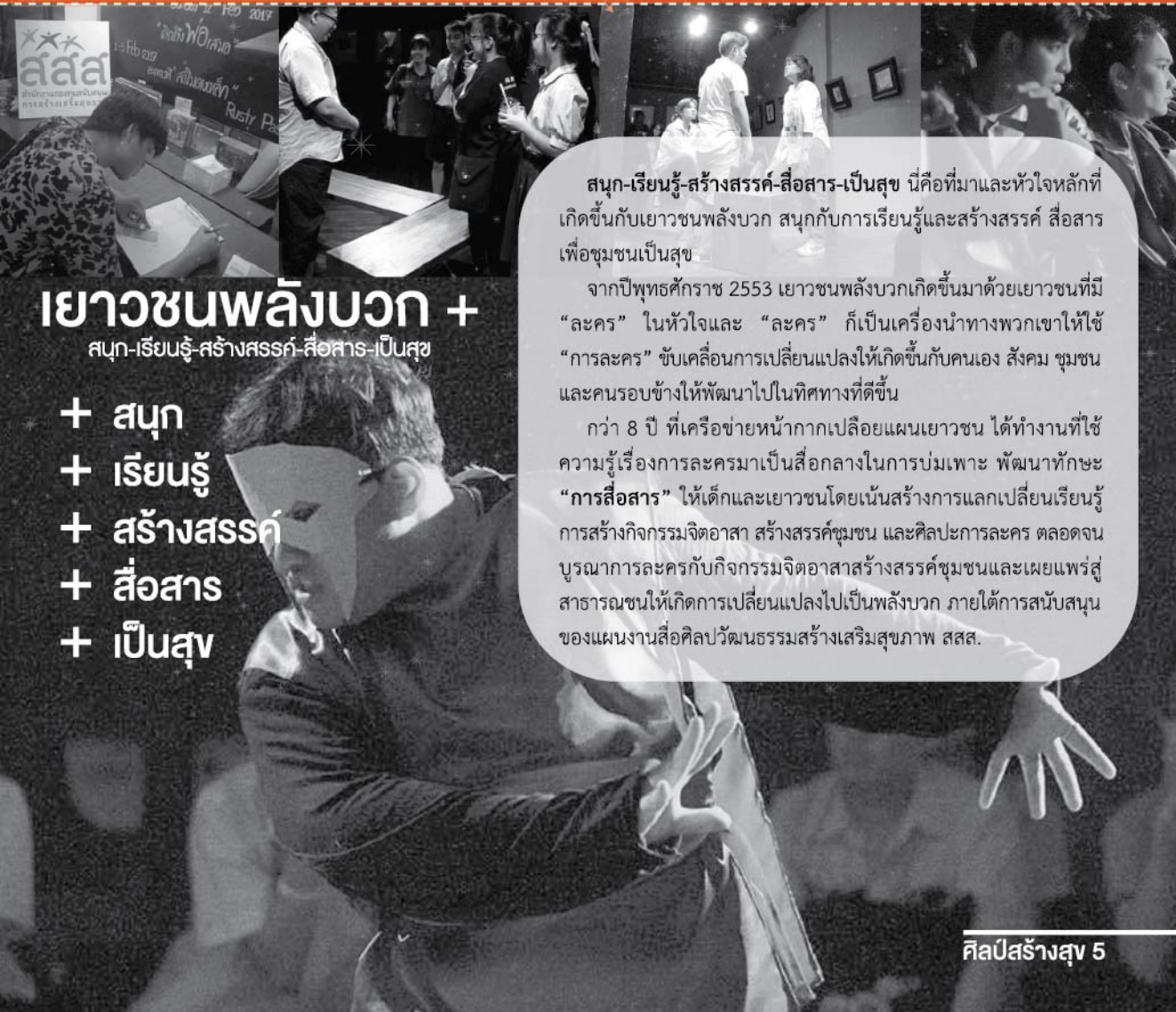
และเป็นธรรมเนียมที่เหมือนกันทุกปีที่นายกรัฐมนตรีจะมอบ
คำขวัญวันเด็กเพื่อเป็นกำลังใจสำคัญให้กับอนาคตของชาติปีนั้นเช่นกัน
พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบคำขวัญ
วันเด็กปี 2561 เป็นการเขียนด้วยลายมือมีข้อความว่า

"รู้คิด รู้เท่าทัน สร้างสรรค์เทคโนโลยี"

...ขอให้เด็กๆ ท่องเสียงดังๆ และจำให้แม่นๆ นะ...

สุชสันต์วันเด็ก 2561

Children's DAY

เยาวชนพลังบวก + สนุก-เรียนรู้-สร้างสรรค์-สื่อสาร-เป็นสุข

- + สนุก
- + เรียนรู้
- + สร้างสรรค์
- + สื่อสาร
- + เป็นสุข

สนุก-เรียนรู้-สร้างสรรค์-สื่อสาร-เป็นสุข นี่คือที่มาและหัวใจหลักที่
เกิดขึ้นกับเยาวชนพลังบวก สนุกกับการเรียนรู้และสร้างสรรค์ สื่อสาร
เพื่อชุมชนเป็นสุข

จากปีพุทธศักราช 2553 เยาวชนพลังบวกเกิดขึ้นมาด้วยเยาวชนที่มี
“ละคร” ในหัวใจและ “ละคร” ก็เป็นเครื่องนำทางพวกเขาให้ใช้
“การละคร” ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับตนเอง สังคม ชุมชน
และครอบครัวให้พัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

กว่า 8 ปี ที่เครือข่ายหน้าฉากเปลือยแผนเยาวชน ได้ทำงานที่ใช้
ความรู้เรื่องการละครมาเป็นสื่อกลางในการบ่มเพาะ พัฒนาทักษะ
“การสื่อสาร” ให้เด็กและเยาวชนโดยเน้นสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การสร้างกิจกรรมจิตอาสา สร้างสรรค์ชุมชน และศิลปะการละคร ตลอดจน
บูรณาการละครกับกิจกรรมจิตอาสาสร้างสรรค์ชุมชนและเผยแพร่สู่
สาธารณชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นพลังบวก ภายใต้การสนับสนุน
ของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

ล่าสุดทางเครือข่ายหน้ากากเปลือยแผนเยาวชนได้จัดค่ายและเวทีละครเยาวชนพลังบวกสร้างเสริมสุขภาวะ 2559-2560 คำสอนของพ่อสู่วิถีทางแห่งสุขภาวะด้วยการนำวิถีชีวิตจากชุมชนมาสร้างเป็นละครขึ้นด้วยหลักการสุขภาวะและคำสอนของพ่อ สะท้อนการใช้ชีวิตตามวิถีพ่อในเรื่องความเพียรและความพอดีขึ้น โดยมีเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาเข้าร่วมดังนี้ 1.โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, 2.โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า, 3.โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 4.โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย, 5.โรงเรียนสตรีวิทยา, 6.โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย, 7.โรงเรียนเทพศิรินทร์, 8.โรงเรียนศึกษานารี ระดับมหาวิทยาลัย 1.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 3.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว), 4.มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 5.มหาวิทยาลัยสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยราชชมงคลพระนครเหนือ

8 ปีผ่านมา จากเยาวชนเพียงแค่นี้ไม่กี่คน ตอนนี้เยาวชนเหล่านั้นกลายเป็นแกนนำรุ่นที่ 1 รุ่นที่ 2 รุ่นที่ 3... เพื่อสอนน้องๆ รุ่นหลังให้รักและเข้าใจ “ละคร” เฉกเช่นพวกเขาและกลายเป็นเยาวชนพลังบวกทำสิ่งดีๆ ให้ตนและสังคมต่อไป...

นายอิสยศ พรหมนาค หรือน้องอิฐ

เยาวชนพลังบวกรุ่นแรกๆ บอกว่า ตนเข้าร่วมค่ายและเวทีละครเยาวชนพลังบวกสร้างเสริมสุขภาวะภายใต้การสนับสนุนของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. มาตลอดจนตอนนี้กว่า 6 ปีแล้ว ได้มีโอกาสเข้าค่ายอบรมเกี่ยวกับการละคร ตั้งแต่เป็นแกนนำเยาวชน ต่อมาได้เป็นผู้นำกระบวนการเป็นตอนนี้ได้มีโอกาสเป็นผู้จัดการค่าย ละครสอนให้ได้รู้จักมนุษย์ ละครสอนให้เรียนรู้การใช้ชีวิตให้ดีขึ้น ตลอดจนละครสอนให้ได้ใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล

“ละครสร้างการเปลี่ยนแปลง สร้างแรงบันดาลใจ และการสื่อสารเป็นสิ่งที่คู่กันมานานไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามละครเป็นเหมือนครูของชีวิตจริงๆ จากคนที่ไม่กล้าแสดงออก ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง แคสนใจและมีไฟที่อยากจะทำ ละครทำให้เราได้ค้นเจอบางอย่างในตัวตนเองและทำในสิ่งที่ไม่กล้าให้ออกมาผ่านการสนุกกับการเรียนรู้และสร้างสรรค์ สื่อสารเพื่อชุมชนเป็นสุขและได้อะไรกลับไปคิดต่อ เป็นการพัฒนาตัวแกนนำเยาวชน ที่สามารถพัฒนาค่ายต่อไปได้รุ่นแล้วรุ่นเล่า” นายอิสยศ พรหมนาค เล่า

นายนิทา บุญโพธิ์ทอง : ผู้อำนวยการหน้ากากเปลือยแผนเยาวชน

บอกว่า ละครเป็นศิลปะที่สามารถปรับเปลี่ยนให้จิตใจที่แข็งกระด้างอ่อนลงได้ และเมื่อจิตใจของพวกเราอ่อนลงก็จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ ให้กับเยาวชน และเยาวชนก็จะนำการละครนี้ไปส่งต่อกับชุมชน เพื่อการปรับเปลี่ยนจิตใจคนในชุมชนให้อ่อนลงต่อไป

“ตอนนี้เราต้องการสร้างคนรุ่นใหม่ให้ก้าวเข้ามาใช้กระบวนการของการละครได้ตั้งแต่ต้น เพราะเราเชื่อในศักยภาพของคนรุ่นใหม่จะสามารถสื่อสารให้กับเยาวชนที่อยู่ในวัยเดียวกัน ซึ่งเป็นวัยที่มีพลังในการสื่อสารอีกแบบหนึ่ง หากมีการถ่ายทอดซึ่งกันและกันมักจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีแนวโน้มจะเกิดเครื่องมือใหม่ๆ กระบวนการใหม่ๆ ให้เป็นเครื่องมือที่อยู่ใกล้ตัวเด็กมากขึ้น ล่าสุดนั้นมีการนำเรื่อง “พระมหาชนก” มาใช้แสดงเพราะเรื่องนั้นนอกจากมีความสุข มีเรื่องเยอะพอที่จะเล่าแล้วเรื่องราวที่เกิดขึ้นในเรื่องนั้นยังมีแง่คิดที่ดี เยาวชนเกิดการเรียนรู้ เกิดการสื่อสารกับเพื่อนและชุมชนได้ และในที่สุดเมื่อส่งเสริมเอาเรื่องราวหลายๆ มุม หลายๆ แบบมาใช้และปลูกฝังไปเรื่อยๆ ละครจะสามารถเปลี่ยนแปลงเยาวชนให้ก้าวขึ้นเป็นผู้ที่มีใจรักในชุมชน และสามารถใช้อะไรในการสร้างสรรค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นพลังบวก บวก บวก ยิ่งๆ ขึ้นไปได้” นายนิทา บุญโพธิ์ทอง บอก

นายชาติชาย ศักยดิศ หรือบอค (โรงเรียนทิวไผ่งาม)

อีกคนหนึ่งที่เริ่มต้นจากการได้เข้าร่วมค่ายและเวทีละครเยาวชนพลังบวกสร้างเสริมสุขภาวะตั้งแต่เรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทิวไผ่งาม ปัจจุบันขยับตัวมาเป็นวิทยากรสอนเยาวชนรุ่นถัดๆ มาแล้ว บอกล่าว่า ตนมาอยู่ตรงจุดนี้ได้ด้วยการเริ่มต้นจากความชอบจึงตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม จนทำให้รู้ว่าละครไม่เพียงเป็นเครื่องมือที่ทำให้กล้าแสดงออกเท่านั้นแต่ละครทำให้ตนเข้าใจตัวเอง เข้าใจผู้อื่นมากขึ้น เมื่อมาเป็นวิทยากรทำให้มองเห็นว่า ปัจจุบัน “โซเชียล” ทำให้เราสื่อสารด้านการพูดกันน้อยลง จนในบางครั้งมีการพูดทวนๆ โดยไม่คิดและไม่แคร์ความรู้สึกของผู้อื่น จึงทำให้เด็กไม่เข้าใจว่าการสื่อสารคืออะไร และการช่วยการสื่อสารในระดับหนึ่งทำให้หลายๆ คน และจากโซเชียลนั้นๆ มาถามตอบและสื่อสารกันมากขึ้น

นายวิวัฒน์ ณะชัย หรือหับ (โรงเรียนเขินคาร์เบียล)

ก่อนที่จะได้เข้ามาร่วมค่ายและเวทีละครเยาวชนพลังบวกสร้างเสริมสุขภาวะตนเป็นคนที่ยืดหยุ่น ไม่ค่อยกล้าแสดงออก แต่เมื่อได้รู้จักการละคร กระบวนการละคร ได้สร้างความมั่นใจให้ด้วยการละลายพฤติกรรม สร้างความคุ้นเคยกับเวที กับไฟ กับคนดู ทักษะการใช้ร่างกาย การใช้เสียง, การใช้พื้นที่ ทำให้ทุกครั้งก่อนจะก้าวขึ้นเวที ความนิ่งและสมาธิจะเกิดขึ้น ตอนนี้อยู่แล้วที่ กล้าแสดงออก และได้รับความสนุกทุกครั้งที่ได้แสดงละคร

**เด็กคือ “ผ้าขาว”
จะแต่งแต้มสีอะไรลงไปก็ง่ายทั้งนั้น**

.....

“การละคร” จึงถือเป็นอีกหนึ่งสี หรือหนึ่งเครื่องมือด้านบวก ที่จะแต่งแต้มและระบายลงบนพื้นฐานของชีวิตให้เด็ก ๆ

วันนี้เยาวชนพลังบวกกลุ่มนี้ได้ถูกแต่งแต้มสีสัน เพิ่มความมั่นใจให้กับชีวิตของเขาแล้ว และวันนี้เขาเหล่านี้ก็เลือกเส้นทางที่จะก้าวมาเป็นแกนนำเพื่อแต่งแต้มสีสันเฉกเช่นเดียวกับที่พวกเขาได้ถูกแต่งเติมมาให้กับน้องเยาวชนรุ่นหลังต่อไป

ซึ่งสีสันของเขานั้นจะน่าสนใจ และพวกเขาทำออกมาได้ดี แค่นั้นสามารถติดตามการทำงานของเขาได้ที่...

www.artculture4health.com
และที่ www.facebook.com/nmnprogram

จิตอาสา พลังแผ่นดิน

“ทำดี...ทำได้ทุกวัน” เริ่มต้นวันนี้

ไม่ต้องรอ ไม่ต้องเดี๋ยว
ยิ่งรอ ยิ่งเดี๋ยว...
ทำได้แต่อยากทำ... แต่ไม่ได้ลงมือทำสักที
365 วันทำดี... ทำดีทำได้ไม่ต้องเดี๋ยว
ทำดีทำได้ทุกวัน เริ่มต้นวันนี้....

ด้วยความเชื่อที่ว่า “เด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ต่างเต็มเปี่ยมไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ และมีพลังเปลี่ยนแปลงโลกให้ดีขึ้น” ทั้งพระบรมราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับเรื่องของ “ความดี” ที่ว่า

“การทำดีนั้นทำยากและเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำ เพราะหาไม่ความชั่ว ซึ่งทำได้ง่าย จะเข้ามาแทนที่และจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้ตัวแต่ละคนจึงต้องตั้งใจและเพียรพยายามให้สุดกำลัง ในการสร้างเสริมและสะสมความดี”

การปลูกฝังเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้รับรู้และยึดมั่นในการทำความดีเพราะ “การทำความดีนั้น ทำได้ทุกวัน” อีกทั้งหากมีการทำสื่อที่ดี ที่มีประโยชน์ เมื่อสื่อสารหรือเผยแพร่ออกไปแล้วสามารถเข้าถึงเยาวชนได้ง่ายๆ ก็จะช่วยส่งผลต่อความคิดและการปฏิบัติตนที่เหมาะสม อันจะช่วยให้สังคมและประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง แต่หากเด็กและเยาวชนได้รับรู้ รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ไม่ดี ก็ส่งผลให้มีความคิดและปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม และยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติโดยรวมได้

- Mon
- Tue
- Wed
- Thu
- Fri
- Sat
- Sun

โครงการประกวดสื่อสร้างสรรค์ หัวข้อ “จิตอาสาพลังแผ่นดิน : ทำดี ทำได้ทุกวัน เริ่มตั้งวันนี้” โดยแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ร่วมกับเครือข่ายจิตอาสา พลังแผ่นดิน ธนาคราชจิตอาสา โครงการที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนก้าวเข้ามาทำความดีด้วยการผลิตสื่อเพื่อใช้สื่อสารไปยังสังคมโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในวัยเดียวกันผ่านสื่อทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทสื่อหนังสือ, ประเภทแอนิเมชันหรือโมชัน, ประเภทชุดภาพถ่าย และประเภทโปสเตอร์

โดยโครงการมุ่งหวังว่าสื่อจะทำให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดการสร้างแรงบันดาลใจในการทำความคิด และก่อให้เกิดการขยายผลส่งต่อในวงกว้างและนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสื่อทั้งหมดนี้จะเสร็จสิ้นและจะมีการประกาศผลพร้อมค้นหาสุดยอดสื่อ Best of the Best เพื่อรับถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในช่วงเดือนมีนาคมนี้

ทำไมต้องทำดี ทำดีแล้วได้อะไร? ทำไม? คนหนึ่งคนถึงหันหลังให้งานประจำที่มีความมั่นคงมาทำความดีเพื่อตอบแทน “ความคิด” ของใครคนหนึ่งที่ทำเพื่อคนทั้งประเทศได้โดยไม่ว่า ไม่เดี๋ยว ไร้คำว่าโอกาสและทำทันทีเมื่อได้รับโอกาส

พีโตโต้ หรือ นายภาคภูมิ ประทุมเจริญ หนึ่งในจิตอาสาที่เข้ามาช่วยงานในส่วนของพระเมรุมาศที่สนามหลวง โดยภารกิจหลักของเขาคือการถ่ายภาพการทำงานของช่างฝ่ายต่างๆ ในการก่อสร้างพระเมรุมาศ

“
 ผมได้รับโอกาส
 ในการที่ได้เข้ามา
 ในบรรยากาศแบบนี้แล้ว
 ผมคงไม่ปล่อยให้เวลาผ่านไป
 โดยที่ผมไม่ได้ทำ
 ”

> นายภาคภูมิ ประทุมเจริญ

“ผมได้รับโอกาสในการที่ได้เข้ามาในบรรยากาศแบบนี้แล้ว ผมคงไม่ปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยที่ผมไม่ได้ทำ” นี่คือคำพูดที่พี่โตได้บอกกับน้องๆ เยาวชนที่ผ่านเข้ารอบเพื่อสร้างสรรค์ผลงานสื่อทั้ง 4 ประเภท

“ผมเข้าไปในฐานะจิตอาสาพระเมรุมาศ ซึ่งงานจิตอาสาพระเมรุมาศนั้นอย่างที่หลาย ๆ คนทราบมีการเปิดรับสมัครหลายส่วนงาน ไม่ว่าจะเป็นงานไม้ งานแกะสลัก งานประติมากรรม หรือว่าบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เมื่อผมได้รับโอกาสให้เข้ามาอยู่ในบรรยากาศที่มีแต่คนทำงานถวายในหลวงรัชกาลที่ 9 ด้วยใจรัก ทุกคนที่มาเขาทุ่มเทมาก บางคนมาแต่เช้า จนถึง 12 โมงก็ยังทำงานอยู่ทุกคน ทุกหน่วยงาน หลังจิตอาสาที่ออกมายิ่งใหญ่มาก ผมไม่ปล่อยให้เวลานั้นผ่านไปแม้แต่มุมเดียว จากคนที่ทำงานในรายการ **“คนค้นคน”** มาก่อน จึงได้ใช้ต้นทุนเหล่านั้นมาใช้กับงานที่ได้รับมา ระยะเวลาเพียงแค่ 6 เดือนที่ได้อยู่ตรงนี้ ภาพส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นภาพที่บ่งบอกว่าความสวยงามแต่นั้นคือภาพความจริงที่เกิดขึ้น

หลายๆ คนแม้ว่าทางหน่วยงานได้เตรียมที่นอนอย่างสะดวกสบายไว้ให้ แต่หลายคนได้บอกว่า **“อยากทำงานใกล้จิตพระองค์ให้มากที่สุด”** จึงกางมุ้งนอนอยู่ในโรงเขียนแบบ

ตลอดเวลาที่มีจิตอาสาหลายคนตัดสินใจลาออกจากการประจำลาออก จากความมั่งคั่ง ละทุกอย่างเพื่อจะมารวมพลังทำตรงนี้ รู้สึกเลยว่านี่คือโรงเรียนชีวิต นี่คือการประสบการณ์ตรงที่ไม่ใช่ทุกคนที่มีโอกาสได้ทำ ตนได้เก็บภาพประวัติศาสตร์ทั้งหมดเหล่านี้ไว้ ภาพที่จะทำให้คนไทยและกัคนทั้งโลกได้เห็นไว้ **“เราคนไทยทำงานถวายพระองค์ท่านอย่างสมพระเกียรติอย่างไร”** นายภาคภูมิ ประทุมเจริญ เล่า

จากปลุณชนคนธรรมดาที่เข้ามาทำงานจิตอาสา ที่นี้เป็นห้องเรียนที่พ่อกำลังจะสอนให้ทุกคนได้รู้จักถึงการใช้ชีวิต รู้จักถึงความเสียสละ ความอดทนและก็ความเพียรพยายามโดยที่มีต้นแบบ แต่เจ้าหน้าที่จิตอาสาทุกคนได้เป็นต้นแบบซึ่งกันและกันในทุกๆ มุม ที่นี่คือห้องเรียนชีวิตที่มีค่าและมีความหมายต่อทุกๆ คนที่ได้รับโอกาส วันหนึ่งความเป็นจิตอาสาเหล่านี้จะกลายเป็นต้นทุนที่จะอยู่ในใจ ทำให้เรามีแรง มีหนทางในการก้าวเดินต่อไปในวันที่ไม่มีพ่อหลวงแล้ว

วันนี้พูดถึงคำว่า **“จิตอาสา”** เราทุกคนก็ต้งเห็นจิตอาสามากมายที่เกิดขึ้น พี่โตได้ บอกว่า อยากให้ทุกๆ คน อย่าไปมองว่าวันนี้เราไม่มีโอกาสทำ หรือเราทำอะไรไม่ได้ คำว่า **“จิตอาสา”** คือสิ่งที่เราอยากจะทำแม้มันจะเป็นเรื่องเล็ก แต่ในบางมุมเมื่อมองมันก็ยิ่งใหญ่และมีความสำคัญสำหรับใครบางคนที่เราอยากจะทำ เราทุกคนสามารถทำได้ และทำได้ทุกเวลา **ทำดี ทำได้ทุกวัน เริ่มต้นวันนี้**

นี่คือเรื่องราวจิตอาสาที่คนคนหนึ่งได้ก้าวเข้าไปทำดีทันทีที่มีโอกาส **ไม่ต้องรอ ไม่ต้องเดี๋ยว ทำเลย..หนึ่งความดี คือ หนึ่งพลังที่จะเป็นภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองและสังคม คุณก็ทำได้...**

สื่อศิลปสร้างสุข

สื่อศิลปสร้างสุข

สุขสร้างได้ ด้วยศิลปวัฒนธรรม
ภูมิปัญญา รากเหง้าชุมชน

• สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี •

ร นัน
สื่อสร้างสรรค์
สร้างสุข

จุลสารแผนงานทุนอุปถัมภ์เชิงรุกเพื่อสื่อศิลปวัฒนธรรม
และกิจการมสร้างสรรค์ (สสส.)

12 ศิลปสร้างสุข

คอลัมน์สื่อศิลปสร้างสุข ขอใช้ฤกษ์ยามยามดีในช่วงเทศกาลปีใหม่เปิดคอลัมน์ใหม่ เพื่อนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างความสุขให้เกิดขึ้นกับสังคม กับชุมชน ด้วยการนำเสนอ การทำงาน นวัตกรรมที่ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ต่างๆ นำมาใช้สร้างการเปลี่ยนแปลง ให้เกิดขึ้นเป็นพื้นที่ดี มีสื่อดี ด้วยภูมิปัญญาดี เมื่อได้อ่านและเรื่องราวต่างๆ จะสามารถนำความรู้ที่นำเสนอไปทำประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชน สังคมอื่นๆ ต่อไป เอกชน เกี่ยวกับพื้นที่ต้นแบบต่างๆ ภายใต้การสนับสนุนการทำงานของแผนงานศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

และเพื่อเป็นปฐมฤกษ์และต้อนรับปีใหม่ 2561 ฉบับนี้มาดูกันว่า **“ศิลปสร้างสุข”** มีพัฒนาการอย่างไร ?

จุดสารศิลปสร้างสุขได้เดินทางด้วยการเริ่มต้นก้าวแรก ในปีพุทธศักราช 2553 ด้วยการเริ่มต้นจาก **จุดสาร ร หัน** จุดสารที่นำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นภายใต้การทำงานของ แผนงานศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. แผนงานฯ ที่สนับสนุนการทำงานเรื่องสื่อพื้นบ้าน สื่อร่วมสมัย สื่อวัฒนธรรม และกิจกรรมที่มุ่งเน้นเยาวชน ชุมชน และการมีส่วนร่วมของ ชุมชนที่เริ่มมีความชัดเจน และสร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม สามารถเข้าถึงวิถีชีวิตการเป็นพลเมือง ความอยู่ดีมีสุข ในวิถีสุขภาวะ ของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะสร้างการเปลี่ยนแปลงสุขภาวะให้ กับเยาวชนและชุมชน

จากนั้นในปีพุทธศักราช 2555 จุดสาร ร หัน ก็ได้เปลี่ยนชื่อ มาเป็น**จุดสารศิลปสร้างสุข** รวมระยะเวลาการเดินทางมาถึงปีนี้ (พ.ศ.2561) เรากำลังก้าวเข้าสู่ปีที่ 9 ซึ่งนับเป็นปีแห่งฤกษ์งาม ยามดีที่จะก้าวไปสู่ปรากฏการณ์ที่ดีมากขึ้น และจะดีขึ้นไปทุกๆ ปี นับจากนี้

8 ปี ที่ผ่านมามีหลากหลายเรื่องราวเกิดขึ้น สิ่งหนึ่งที่ปรากฏ คือ เราพบว่า คุณค่าและอัตลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมมีอยู่คู่กับ

ชุมชนและสังคมไทยสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งยัง สร้างเสริมสุขภาพในระดับปัจเจก ระดับชุมชน ระดับสังคม โดยการพัฒนาเครือข่ายที่เป็นเด็กและเยาวชน เครือข่ายศิลปิน

เครือข่ายผู้นำชุมชนให้เป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัต จากการ สร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้งทางกายภาพ และชุมชนทาง ความคิด ด้วยเครื่องมือศิลปวัฒนธรรม อย่างศิลปวัฒนธรรมชุมชนและ สื่อศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่มีความสอดคล้องกับบริบท สถานการณ์และกลุ่ม เป้าหมาย เป็นกระบวนการทางสังคมที่ก่อให้เกิดศิลปะสร้างสรรค์ พื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชน-สังคมต้นแบบ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้ ค่านิยม ทักษะคิด และ พฤติกรรมสุขภาวะ โดยเน้นจิต-ปัญญา สร้างระบบกลไกคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานสำคัญของภาคีสุขภาวะ สังคมสุขภาวะ

โดยทั้งหมดนี้มีการนำไปสู่การสร้างนโยบายกลไกความเข้มแข็ง ชีตความสามารถ สมรรถภาพในการจัดการดูแลสมรรถภาพของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ การมีสุขภาวะและสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

...ที่ผ่านมาระบุเชื่อว่า การจะเปลี่ยนแปลงความเคยชินอะไรซักอย่างเป็นเรื่องยาก ของหลายคน ซึ่งแม้แต่เราจะรู้ว่าพฤติกรรมบางอย่างยากที่จะเปลี่ยนแปลง “หากมี ความมุ่งมั่นและตั้งใจจริง” กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงนั้นจะทำให้ชุมชน สังคม และศิลปวัฒนธรรมที่มีให้คงอยู่แล้วนำไปสู่ความยั่งยืน ซึ่งถือว่า “คุ้มค่า” แล้วที่ได้ลงมือทำ

และก้าวสู่ปีที่ 9 นี้ สิ่งหนึ่งที่ทำให้เรายังยืนหยัดนำเสนอเรื่องราวดี ๆ ที่เกิดขึ้นจากความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงของคนทำงานในพื้นที่ต่างๆ นั่นก็คือ เมื่อใดที่กิจกรรมนั้นๆ สิ้นสุดลง พื้นที่นั้นยังสามารถเดินต่อไปได้ แม้อาจจะยังไม่แข็งแรงมากนักในบางพื้นที่แต่อย่างน้อยคนทำงานได้เรียนรู้กระบวนการ และมองเห็นวิธีการ เส้นทางในการเดินต่อ นั่นแหละคือ “กำลังใจ” ที่จะทำให้เราเดินหน้า นำเสนอเรื่องราวดี ๆ และความสุขเหล่านั้นต่อไป

อย่างน้อยเมื่อพื้นที่อื่นๆ ได้อ่าน จะจุดประกายอะไรบางอย่างในพื้นที่ของเขาเองต่อไปก็ถือว่า “คุ้มค่า” แล้ว ต่อจากนี้เราได้วางเป้าหมายเอาไว้ว่าจะพัฒนาและนำเสนอเรื่องราวศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ต่างๆ ให้เจาะลึกมากขึ้น เพื่อเป็นอีกหนึ่งพลัง หนึ่งแรงใจ หนึ่งแนวทางในการสืบสานศิลปวัฒนธรรมชุมชนให้เกิดความยั่งยืน อยู่คู่กับชุมชน สังคม และประเทศไทยต่อไปตราบนานเท่านาน

เพราะเราเป็น
“ศิลปะสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย เพื่อภูมิปัญญาไทยยั่งยืน”
 แล้วพบกันในอนาคตต่อไป...

งานนอกไฟ

เขื่อนร้อยไร่ “นม” แปลงร่าง ได้
ไม่เชื่อก็ต้องเชื่อ... เพราะวันนี้ “นม” แปลงร่างเป็น “สบู่” สำเร็จแล้ว...

กว่า 8 สัปดาห์ ที่รอคอยให้ “นม” ถูกบ่มให้มีค่าความเป็นเบสที่เหมาะสมต่อสภาพผิว จนสามารถนำมาใช้งานได้ในวันนี้ “คุ้มค่า” สมกับการรอคอย...
ที่ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่นี้มี “นม”

...น้ำนมสดแท้ 100 เปอร์เซ็นต์ จากฟาร์มของเกษตรกรโคนม ในพื้นที่ตำบลหนองโพ ได้ถูกนำมาเพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึง “สบูนมวัวแท้ 100 เปอร์เซ็นต์” ในครั้งนี้ด้วย

ซึ่งนางพรพิไล มีมาลัย ผู้รับผิดชอบโครงการหนองโพKidดี-วิสาหกิจ หรือ NPKD-Enterprise บอกว่า จากความตั้งใจในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในโครงการหนองโพKidดี-วิสาหกิจชุมชน ภายได้โครงการเครือข่ายเมืองสามดี สาขาสุขาหาระชุมชน

โดยบ้านนอกสตูดิโอ ตามที่แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. หลังจากที่เขาได้สวมบทบาทเป็นนักสร้างสื่อ (สร้างสรรค์) ด้วยการถ่ายทำหนังสั้นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากนมภายในชุมชน ทั้งการวาดคาแรคเตอร์ (character) ที่ใช้ด้วยตัวเอง, ตัดส่วนร่างกายของคาแรคเตอร์ประกอบการเคลื่อนไหวสอดคล้องกับบท, นำคาแรคเตอร์ที่เตรียมไว้ถ่ายทำเป็น Stop motion ตามอิริยาบถที่กำหนด และออกกองในพื้นที่ชุมชน ฝึกใช้ Dolly เรียนรู้การใช้มุมกล้อง Pan, Tilt, Long shot, Close up, บันทึกเสียง หรือแม้แต่ได้กำหนดคิว

“นม” แปลงร่าง

ลำดับภาพ หาสถานที่ (Location), จัดสถานที่ (setting location) จนสามารถทำหนังสือออกมาในสไตล์ของพวกเขาเองสำเร็จแล้ว “วันนี้เยาวชนเหล่านี้ก้าวไปอีกขั้น เพราะหลังจากที่เขาได้เข้าร่วมทดลองทำ สบู่นมวัวแท้ 100% ที่ผลิตจากนมธรรมชาติ มีความเข้มข้น ไม่ปรุงแต่งสี ไร้การแต่งกลิ่น และไม่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสมเลย สามารถใช้งานได้ ที่สำคัญ “สบู่” ที่ได้สามารถนำไปเป็นสินค้าเพื่อสร้างรายได้ทำเงินเข้าสู่ชุมชนได้สำเร็จ โดยมี 2 ขนาดให้เลือกทั้งขนาด 40 กรัม และขนาด 60 กรัม ด้วยรูปลักษณ์และแพ็คเกจที่ทำเองทุกขั้นตอน สร้างความภาคภูมิใจให้เยาวชนและคนในชุมชนมากๆ จึงอยากให้ลองนำไปใช้ดูใช้แล้วเป็นอย่างไร? ...อย่าลืมบอกกล่าวกันเข้ามากันได้ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากน้านมดิบจากฟาร์มของชุมชนต่อไป” นางพรพิไล มีมาลัย บอก

**“สบู่นมสดแท้ 100% มาจากแหล่งผลิตที่ได้มาตรฐาน
ส่งมอบคุณค่าความสดใหม่จากรธรรมชาติสู่คุณทุกคน ผลิตโดยเยาวชน NPKD
เพื่อพัฒนาวิถีชีวิตจากชุมชนไปสู่คุณภาพชีวิตที่คุณเลือกได้”**

วิธีการทำสบู่นมวัว 100 เปอร์เซ็นต์ทำได้ไม่ยาก เริ่มต้นที่การเตรียมวัตถุดิบที่ประกอบไปด้วย น้านมดิบแช่แข็ง 297 กรัม, โซดาไฟ 125.53 กรัม, น้านมมะพร้าว 225 กรัม, น้ามันปาล์ม 270 กรัม, น้ามันรำข้าว 405 กรัม จะได้สบู่หนัก 1,322.53 กรัม

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบไปด้วย เครื่องชั่งดิจิตอล, ปิกเกอร์ / ถ้วยตวง 500-1000 มล., ใบัว (วัสดุทนความร้อน), ไม้พายซิลิโคนปาดแยม, ที่ตีไข่สำหรับคนส่วนผสม, ซ้อนเล็ก ค้ามยาวสำหรับตักตวงวัตถุดิบ, ทัพพีหรือกระบวย (วัสดุทนความร้อน), ถุงมือ, ผ้าปิดปาก, กระดาษเคลือบพลาสติกกรองแม่พิมพ์สบู่, บล็อกแม่พิมพ์สบู่ และอุปกรณ์ตัดสบู่

นางพรพิไล มีมาลัย

ส่วนขั้นตอนการทำงานนั้นไม่ยาก เริ่มต้นที่ตวงนมดิบแช่แข็งให้ได้ 297 กรัม, ตวงโซดาไฟ 125 กรัม (เปิดเศษออกจาก 125.53), นำโซดาไฟผสมกับน้ำนมดิบแช่แข็งในภาชนะทนความร้อน คนให้ละลายเป็นเนื้อเดียวกัน (ระวังปฏิกิริยาที่ทำให้เกิดความร้อนเล็กน้อย ควรสวมถุงมือเพื่อความปลอดภัย), เมื่อคนจนเป็นเนื้อเดียวกันแล้ว ให้นำไปกรองใส่บีกเกอร์ด้วยตะแกรง, ตวงน้ำมันทั้ง 3 ชนิดตามสูตรที่กำหนด (แยกภาชนะตวง)

จากนั้นนำน้ำมันทั้งหมดมาผสมกันกับโซดาไฟและนมที่กรองไว้ แล้วคนไปในทิศทางเดียวจนกว่าส่วนผสมจะเป็นเนื้อเดียวกันและมีความเหนียวข้นพอดี แล้วนำกระดาษขม้นรองพื้นบล็อกสบู่แล้วเทส่วนผสมทั้งหมดลงไป เคาะเล็กน้อยเพื่อไล่ฟองอากาศ เสร็จแล้วให้ปิดบล็อกด้วยกระดาษให้มิดชิด จากนั้นนำไปปมไว้เป็นเวลา 6-8 สัปดาห์ เพื่อลดความเป็นด่างหลังจากนั้นทดสอบบล็อกได้ (สามารถตัดสบู่ได้หลังจาก 24 ชั่วโมงแรก ควรเก็บห่างจากแสงแดดและความชื้น) เมื่อครบ 6-8 สัปดาห์ ก็สามารถใช้งานได้เลย

เราบอณาใส่ชื่อ
การทำสบู่ นงปอ 100

สำหรับใครที่สนใจผลิตภัณฑ์สบู่ นงปอ 100 เปอร์เซ็นต์ สามารถส่งข้อความมาได้ที่แฟนเพจ : NongpoKidDee หรือคลิก <http://m.me/nongpokiddee>ลองจิมใจได้....

งานจิว • เขตระชาด

เทศกาล ประเพณีในท่าพระ จ.ขอนแก่น

“งานจิว” เป็นอีกหนึ่งเทศกาลสำคัญๆ ที่หลายคนชื่นชอบเพราะมีมหรสพ ความรื่นเริง และการออกร้านของพ่อค้าแม่ขาย ให้ชาวบ้านได้จับจ่ายใช้สอย “งานจิว” มีอยู่ในหลายจังหวัดของภาคอีสาน เช่น มหาสารคาม นครราชสีมา ก็มีการจัดงานนี้ขึ้นทุกปีจนเป็นประเพณี การจัดงานจิวมักจะทำในพื้นที่ที่มีชาวจีน หรือคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่จำนวนมาก ซึ่งไม่ใช่ทุกอำเภอหรือจังหวัดที่มีการจัดงานนี้ แต่งานนี้ก็กลับมีการจัดขึ้นที่ “ท่าพระ” (ตำบลท่าพระ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น) แม้ว่าท่าพระจะเป็นเพียงตำบลหนึ่งในอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นเท่านั้น

★ เพราะอะไรนะหรือ?... ★

“งานจิว” เป็น งานที่ชาวจีนหรือชาวไทยเชื้อสายจีนจัดขึ้นเพื่อให้บรรพบุรุษ ในงานนอกจากการไหว้บรรพบุรุษตามธรรมเนียมผ่าน พิธีกรรมและเครื่องบูชาต่างๆ แล้ว ก็จะมีมหรสพสมโภช ได้แก่ จิว ภาพยนตร์ กลางแปลง ถ้าในภาคอีสานบางพื้นที่อาจจะมีหมอลำ ซึ่งงานจิวจะเป็นเทศกาลที่ได้รับความสนใจจากชาวชุมชนเป็นอย่างมาก มีการจำหน่ายสินค้า อาหารกันอย่างคึกคัก งานจิวจะเกิดขึ้นได้ต้องมีคณะกรรมการ และจำนวนของผู้สนับสนุนให้เกิดการจัดงานขึ้น นั่นก็คือกลุ่มชาวจีนชาวไทยเชื้อสายจีน ในตำบลท่าพระมีชาวไทยเชื้อสายจีนจำนวนมาก นับตั้งแต่ช่วงที่มีสถานีรถไฟ จึงเป็นเหตุสุดเพราะเหตุใด ท่าพระ ที่มีสถานะเพียงตำบลถึงสามารถจัดงานประเพณีอย่างงานจิวได้นั่นเอง

คุณตาเรื่องซั้ว วงษ์ขัณฑ์ อายุ 82 ปี ชาวนครสวรรค์ ผู้อพยพย้ายรกรากมาปักหลักในท่าพระแห่งนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 ได้เล่าว่างานจิวนี้มีมานานก่อนที่คุณตาจะเข้ามาอยู่ งานจิวเป็นงานที่จัดขึ้นทุกปี เพราะมีคนจีน คนจีนแต่จิวจากไท่หลำบ้างที่อื่นบ้าง แต่จะมีอยู่สองปีที่เว้นว่างไปคือปี พ.ศ.2520 และปีนี้ (พ.ศ.2560) ซึ่งตรงกับช่วงถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งงานจิวจะเป็นงานที่ชาวท่าพระรอคอย มีผู้ร่วมงานจำนวนมากทุกปี

คุณตาเรื่องซั้ว วงษ์ขัณฑ์

“
 ชาวท่าพระหลายคนมองเหตุการณ์
 เพลิงไหม้บ้านเรือนในปี พ.ศ.2520
 เกิดขึ้นจากการที่ชาวท่าพระ
 ไม่ได้จัดงานจิ้งในปีก่อน
 จึงเกิดเหตุการณ์ไม่ดีขึ้น
 ”

ด้านคุณตาศรีนวล ภูมิโยชน์ ชาวท่าพระโดยกำเนิด ซึ่งเป็น “เถ่านั้ง” หรือคณะกรรมการของงานจิ้ง ได้เล่าเสริมอีกว่า ชาวท่าพระหลายคนมองเหตุการณ์เพลิงไหม้บ้านเรือนในปี พ.ศ.2520 เกิดขึ้นจากการที่ชาวท่าพระไม่ได้จัดงานจิ้งในปีนั้น จึงเกิดเหตุการณ์ไม่ดีขึ้น ... งานจิ้งจึงเป็นประเพณีที่สะท้อนวิถีชีวิต ความคิด ของชาวท่าพระ และต้องจัดต่อเนื่องกันทุกปี

อีกหนึ่งประเพณีที่มีการจัดขึ้นในตำบลท่าพระคือประเพณี “เทกระจาด” เป็นประเพณีที่เริ่มต้นขึ้นจากสมาคมชาวไทยเชื้อสายจีนในตำบลท่าพระ เช่นกัน ประเพณีนี้เริ่มต้นเมื่อประมาณปี พ.ศ.2556 จะจัดในเดือน 8 ช่วงเดือนกรกฎาคมหรือสิงหาคม เป็นงานที่จะมีการไหว้เจ้าของจีน ทำบุญอุทิศให้วิญญาณไร้ญาติ และมีการรวบรวมเงินเพื่อบริจาคหรือซื้อข้าวของให้กับผู้ยากไร้

แม้งานนี้จะไม่มึนหรสพสมโภช แต่ทุกคนก็จะพร้อมใจกันจัดงานอย่างต่อเนื่องทุกปี นอกจากเทศกาลหรือประเพณีที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยเชื้อสายจีนแล้ว ประเพณีไทยๆ เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง ก็ยังคงจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี มีการประกวดขบวนแห่รถบุปผชาติ การประกวดนางงามและธิดาสงกรานต์ งานสงทักยปีเก่าต้อนรับปีใหม่ รวมทั้งการจัดการแข่งขันกีฬาเทศบาลตำบลท่าพระอีกด้วย

จะเห็นว่า ตำบลท่าพระ เป็นตำบลที่มีความพร้อมและศักยภาพ ด้วยจำนวนผู้คนที่ยากหลาย การค้าที่คึกคัก มาตั้งแต่อดีต และยังคงรักษาประเพณีเก่าเอาไว้ได้เป็นอย่างดี

**ขอบคุณเรื่องราวดีๆ จากหนังสือ
 “ท่าพระ: 100 ปีในความทรงจำ”

ศิลปะ สร้างสุข

วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน

ศิลปะสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืนฉบับนี้เป็นการเก็บตกมาฝากจากกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งท้ายปีเก่า พ.ศ. 2560 เริ่มกิจกรรมแรกเป็นการประชุมปฐมนิเทศภาคีเครือข่ายเมืองสามติวดีสุข สื่อศิลปะวัฒนธรรมชุมชน และนักสื่อสารสร้างสรรค์ ปี 2560 ที่ผ่านมา ณ โรงแรมริชมอนด์สโตนีคอนเวนชั่นโฮเทล โดยมีภาคีเครือข่ายการทำงานของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. จากทั่วประเทศ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการที่ได้รับการอนุมัติทุนเพื่อดำเนินโครงการแล้ว และบางส่วนได้ยื่นเสนอโครงการมาแล้วและโครงการนั้นยังอยู่ระหว่างการพิจารณา รวมแล้วจำนวนกว่า 50 คน งานนี้มีเปิดการประชุมโดยอาจารย์มานพ แยมอุทัย ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

โดยมีอาจารย์ณัย หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ได้กล่าวถึงพันธกิจและแนวทางการขับเคลื่อนงานในปี 2560 และเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายได้แนะนำตัวเองสั้นๆ หลังจากนั้นก็มีคุณรัตติยา ซาติรังสรรค์ ผู้รับผิดชอบโครงการหนุนเสริมติดตามและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายแผนระบบสื่อและวิถีสุขภาวะทางปัญญา ได้แนะนำทีมงานและบรรยายแผนยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดปี 2561-2563 เพื่อให้การทำงานที่กำลังจะเกิดขึ้นเป็นไปตามกรอบที่ สสส. สนับสนุนและให้ทุนไปทำงานในพื้นที่ต่างๆ จากนั้นรองศาสตราจารย์ ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ ได้ชี้แจงตัวชี้วัด 3 ติวดีสุข และนักสื่อสารสร้างสรรค์ ก่อนจะมีการแบ่งกลุ่มตามภูมิภาคเป็น 4 กลุ่ม อาทิ เหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ กลาง และได้ ระดมความคิดเรื่องทิศทางการทำงานในพื้นที่เพื่อเป็นกรณี พื้นที่ตัวอย่าง ก่อนที่แต่ละภาคจะลงมือทำงานตามความเข้าใจทั้งหมด ซึ่งการทำงานนั้นจะเกิดขึ้นตลอดทั้งปีนี้ ซึ่งจะเป็นโครงการไหน? พื้นที่ใดบ้าง? สามารถติดตามทั้งหมดได้ที่ www.artculture4health.com

ตามมาด้วยกิจกรรมลานวัฒนธรรม ลานชุมชน ตอน “ผ้าทอพื้นบ้านไทยเบ็ญ” และเปิดตัวหมู่บ้าน OTOPI เพื่อการท่องเที่ยวที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทยเบ็ญบ้านโคกสูง ตำบลโคกสูง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในงานมีการจัดกิจกรรมห้องเรียนภูมิปัญญาทั้งงานกระดาษ (ตอกกระดาษ พวงมะโหด ทำดอกไม้), งานของเล่นพื้นบ้าน (ว่าว ธนู ของเล่นจากใบตาล รถล้อไม้), งานผ้าทอพื้นบ้าน รวมถึงอาหารพื้นบ้าน

บนเวทีมีการเสวนาเรื่องการพัฒนา : ทูทางวัฒนธรรมกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีนายประทีป อ่อนสูง, อาจารย์มานพ แยมอุทัย ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.), อาจารย์ดุษฎี หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส., ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ผู้แทนโครงการผู้นำแห่งอนาคต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ผู้แทนสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลพบุรี, ผู้แทนสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี และนายอำเภอพัฒนานิคม จากนั้นมีการแสดงเดินแบบเสื้อผ้า จากผลงานการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยกระบวนการคิดอย่างมีส่วนร่วม” และการละเล่นรำโทนพื้นบ้านไทยเบ็ญ มีผู้เข้าร่วมงานมากมายทั้งจากสถานศึกษา ชาวบ้าน ผู้ที่สนใจ และนักท่องเที่ยวจากต่างพื้นที่ ซึ่งทุกคนต่างให้ความสนใจ และชื่นชมกับภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นครั้งนี้

ต่อไปเป็นกิจกรรมการถอดบทเรียนโครงการประกวดสื่อและกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อการณรงค์ หัวข้อ “อย่าปล่อยให้เด็กอ้วน” (ลดหวาน มัน เค็ม เพิ่มผัก ผลไม้) ในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมาที่ห้องริชดา 1 ชั้น 2 โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร โดยมีดร.กันยิกา ขอรู และคณะนักวิชาการที่เกี่ยวข้องมาร่วมเป็นวิทยากรกระบวนการเพื่อสกัดองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินโครงการตลอดระยะเวลา 2 ปี ร่วมกับคณะทำงานภายใต้โครงการ “อย่าปล่อยให้เด็กอ้วน” และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในปีที่ 1, ปีที่ 2 ผ่านกระบวนการรูปแบบโมเดลต้นไม้ เพื่อจะนำองค์ความรู้ที่ได้ไปผลิตเป็นคู่มือและเผยแพร่แก่สถานศึกษาว่า 400 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) รวมถึงการนำไปขยายผลการดำเนินงานในพื้นที่ต่างจังหวัดต่อไป

อีกหนึ่งกิจกรรมที่น่าสนใจไม่แพ้กันก็คือ กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการของโครงการบิงส์ โดยแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ร่วมกับ เครือข่ายจิตอาสา พลังแผ่นดิน ธนาคารจิตอาสาได้นำเยาวชนที่ผ่านเข้ารอบในจัดโครงการประกวดสื่อสร้างสรรค์ หัวข้อ จิตอาสาพลังแผ่นดิน : “ทำดี ทำได้ ทุกวัน เริ่มต้นวันนี้” ด้วยประเด็นสื่อ 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทสื่อหนังสือ (Short Film) ความยาว 10-12 นาที, ประเภทแอนิเมชันหรือ โมชันกราฟฟิก (Short Animation และ Motion Graphic) ความยาวไม่เกิน 3 นาที, ประเภทชุดภาพถ่าย (Photography Series) จำนวน 3-5 ภาพ, ประเภทโปสเตอร์ (Poster) คน/ทีมละ จำนวน 1 ผลงาน ในระดับชั้นมัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รวมกว่า 70 ชีวิต เพื่อให้เกิดการกระตุ้น(Active) ให้เกิดการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspire) ในการทำความดี และก่อให้เกิดการขยายผลส่งต่อในวงกว้างและนำไปสู่การปฏิบัติ

งานนี้มีที่เลี้ยงในแต่ละทีมมาให้ความรู้กับน้องๆ เยาวชน เกี่ยวกับการทำงานเพื่อการสร้างสรรคผลงานให้น่าสนใจมากมาย ซึ่งในประเภทแอนิเมชันได้นายวันเฉลิม ชูตระกูล Creative Director กันตนาแอนิเมชัน สตูดิโอ, นางสาวนาทกานต์ ผาติเสถียร, นายกัณฐพงศ์ ภัทรพนาสกุล, นายณัฐพล เพชรภักคพิสุทธิ์ จาก tomogram studio, ใน

ประเภทหนังสือได้ พี่ๆ จากสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย อาทิ นายพัฒนะ จิรวงศ์, นายบุญชัย ภัลยาศิริ, นายกมลธรร เอกวัฒนกิจ ในประเภทชุดภาพถ่ายได้คุณสุริยา จริยาภิรต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพ และในประเภทโปสเตอร์มี Creative Director จาก บริษัท Spa – HakuHudo มาส่งต่อความรู้ในการทำงานก่อนให้น้องๆ ลงมือทำงานจริง ทั้งนี้ยังมีผู้สร้างแรงบันดาลใจ อาทิ คุณมนัสพันธ์ พันเลิศวงศ์สกุล นักแสดงและผู้กำกับภาพยนตร์, คุณภาคภูมิ ประทุมเจริญ อดีตพิธีกรและคนเดินเรื่องจากรายการ “คนค้นคน” มาเพิ่มเติมแรงบันดาลใจในการทำงานให้น้องๆ ด้วย ก่อนที่ผลงานทั้งหมดจะสร้างสรรค์ออกมาเพื่อประกวดหาสุดยอดผลงานรับถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไป

ทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา ซึ่งสามารถติดตามกิจกรรมทั้งหมดได้อย่างต่อเนื่องในปีนี้เป็นกำลังใจให้คนทำงานและน้องๆ เยาวชนทั้งหมดได้ที่

www.artculture4health.com

และที่ www.facebook.com/artculture4h

สวัสดีปีใหม่ 2561 :)

ไขปัญหาประลองปัญญา (กับ)

การร่วมส่งภาพถ่าย "ความดี" ที่ประทับใจ

ไขปัญหาประลองปัญญาฉบับนี้อยากชวนท่านผู้อ่านมาร่วมส่งภาพถ่าย "ความดี" ที่คุณประทับใจ ร่วมกับโครงการ "จิตอาสา พลั่งแผ่นดิน ทำดีทำได้ทุกวัน เริ่มต้นวันนี้"

กติกาง่ายๆ เพียงแค่ภาพนั้นต้องเป็นภาพถ่ายที่คุณถ่ายเอง จะเป็นแนวตั้งหรือแนวนอนก็ได้ จะถ่ายด้วยมือถือหรือกล้องถ่ายรูปก็ได้ แต่ต้องมีความละเอียด คมชัด และสื่อถึงเรื่องราวความดีที่คุณประทับใจ

พร้อมกับเขียนข้อความบอกเราว่า "ทำไมคุณถึงประทับใจ และชอบภาพ "ความดี" ภาพนี้"

ภาพถ่ายภาพใดประทับใจแล้วได้เผยแพร่ที่ แฟนเพจ "แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส." จะได้รับเสื้อหรือถุงผ้าสวยๆ ลาย "ศิลปสร้างสุข" ฟรี!! (สามารถเลือกรับได้เลยว่าอยากได้ถุงผ้าหรือเสื้อ)

เสร็จแล้ว เขียนชื่อ-ที่อยู่ให้ชัดเจน ส่งมาที่ ...

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.
ที่อยู่ 979/118 ชั้น 34 อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

(วงเล็บมุมของว่า ไขปัญหาประลองปัญญา)

หรือส่งมาทางอีเมล ได้ที่ ruethairat.jah@gmail.com
หมดเขตวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560

ติดตามรายชื่อผู้ที่ตอบคำถามถูก
และเฉลยของฉบับที่ผ่านมาได้ที่...

www.facebook.com/art.culture4h

ประกาศ!

ผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิกวารสาร
หรือยกเลิกการเป็นสมาชิก แจ้งได้ที่...

ruethairat.jah@gmail.com

มากด LIKE
กด ติดตาม
กันเยอะๆนะ!

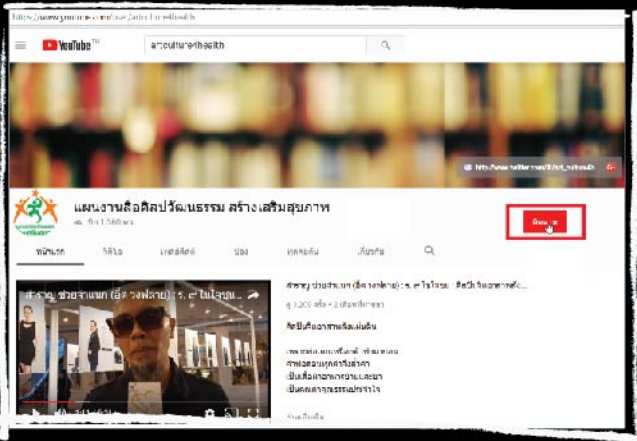
Thank you
followers

<https://www.facebook.com/artculture4h/>

เพื่อให้เราใกล้ชิดกันมากขึ้นสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจ
ของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ได้อย่างต่อเนื่องที่
แฟนเพจแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. @artculture4h
และ "ติดตาม" **subscribe** ยูทูป ได้ที่ www.youtube.com/user/artculture4health

แล้วเราจะได้ติดต่อกันง่ายขึ้น กับข่าวสารรวดเร็วทัน...แล้วพบกันจ้า..